

Dobudovanie informačného systému environmentálnych záťaží

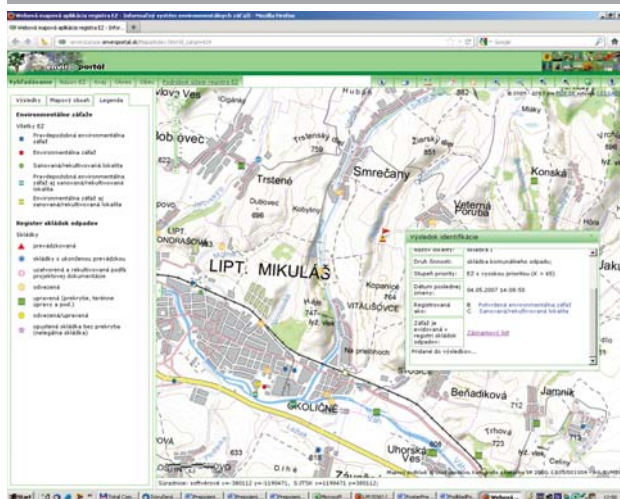
Pracovníci štátnej a verejnej správy sa často stretávajú s problémom duplicitnej evidencie údajov v rôznych databázach a registroch, predstavujúcich zdrojové evidencie informačného systému verejnej správy. Zodpovedné osoby poverené správou týchto databáz a registrov, sú nútené často evidovať tie isté údaje v rôznych zdrojových evidenciách. Na druhej strane vo svojej rozhodovacej činnosti potrebujú údaje z rôznych informačných zdrojov, ku ktorým sa dostanú však zložitým spôsobom, pretože sú držané v relatívne uzavretých systémoch. Tieto sú postavené na rôznych aplikačných architektúrach. Očakáva sa, že údaje sú registrované len raz a to v zdrojovej evidencii, určenej na ich vedenie. Na druhej strane, ak informácie tejto zdrojovej evidencie sú relevantné vo vzťahu k informáciám držaným v inom registri, s ktorým práve pracujeme, mali by sme sa k týmto údajom ľahko dopracovať na základe vzájomnej komunikácie prepojených systémov. Integrovať systémy z pohľadu informačných technológií znamená prepájať „rôzne“ svety, t. j. aplikácie realizované rôznymi technológiami. S každou novou požiadavkou na zdieľanie údajov zo zdrojovej evidencie by sa nemalo nič nové navrhovať, implementovať, testovať. Žiadateľovi sa ponúka už raz vytvorené služby a rozhrania, realizované na základe šandardizácie. Zo zdrojových evidencií sa musia odvodiť dôležité číselníky, ktoré sa zdieľajú prostredníctvom šandardizovaných komunikačných rozhraní.

Integrácia IS EZ

Projekt **Dobudovanie informačného systému environmentálnych záťaží**, vrátane jeho dôležitej časti, integrácie Informačného systému environmentálnych záťaží (IS EZ) s inými informačnými systémami, začal v roku 2010 spracovaním štúdie uskutočniteľnosti. Vzhľadom na rozsah prostredia informačných systémov v rezorte MŽP SR (viac ako 80 aplikácií v rámci 16 organizácií) sa na účely tejto štúdie vybralo 19 informačných systémov, ktoré najlepšie spĺňali predpoklady na realizáciu prepojenia, t. j. po odbornej a technickej stránke, finančnej a časovej náročnosti prepojenia. Podkladom ich prepojenia bola najmä ich vhodnosť z hľadiska relevantnosti, súvisiacej s existujúcou prípadne možnou kontamináciou územia. Na základe výsledkov tejto štúdie sa spustil proces, ktorého výstupom je zmluvné dojednanie technických prác na prepojení IS EZ s inými zdrojovými evidenciami, ktoré spravujú:

1. **Výskumný ústav vodného hospodárstva (VÚVH)** – Integrovaný monitoring zdrojov znečistenia (IMZZ),
2. **Štátny geologický ústav Dionýza Štúra (ŠGÚŠ)** – Register skládok odpadu, Digitálny archív Geofondu, Čiastkový monitorovací systém – Antropogénne sedimenty zakrytého charakteru starých environmentálnych záťaží,

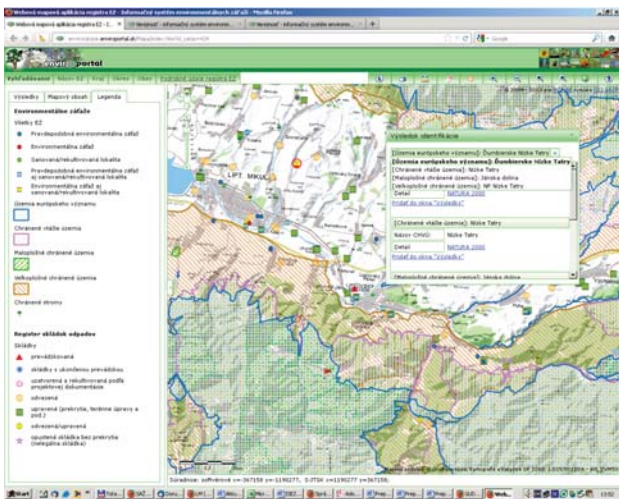
Webová mapová aplikácia – zobrazenie prepojenia Informačného systému environmentálnych záťaží s Registrom skládok odpadu.

Ukážka vzájomných prepojení bola s priaznivou odozvou prezentovaná aj na seminári pre odborne spôsobilé osoby v oblasti environmentálnych záťaží 25. júna 2013 v hoteli Barónka v Bratislave v rámci projektu *Osveta, práca s verejnosťou ako podpora pri riešení environmentálnych záťaží v SR*

3. **Štátna ochrana prírody (ŠOP SR)** – Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny – časť chránené územia, Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny – časť chránené stromy, Sústava chránených území EÚ – NATURA 2000, Register Ramsarské mokrade, UNESCO lokality a Biosférické rezervácie,
4. **Vodohospodárska výstavba, š. p. (VHV, š. p.)** – Technicko-bezpečnostný dohľad nad vodnými stavbami v SR (TBD),
5. **Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy (VÚPOP)** – Čiastkový monitorovací systém pôdy (ČMS – pôdy),
6. **Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP)** – Informačný systém prevencie závažných priemyselných havárií, Informačný systém nakladania s fašobným odpadom.

Webová mapová aplikácia – zobrazenie prepojenia IS EZ s prvkami ochrany prírody a krajiny pod správou ŠOP SR (veľkoplošné a maloplošné chránené územia, územia európskeho významu, chránené vtáčí územia, chránené stromy). Aktívna je aj vrstva Registra skládok odpadu.

Všetky prepojenia sa realizujú v týchto základných etapách:

1. Detailná analýza požiadaviek na tvorbu sieťových služieb.
2. Návrh rozhrania a dátová špecifikácia sieťových služieb.
3. Programátorský návrh a implementácia rozhrania sieťových služieb.
4. Akceptačné testovanie vytvoreného rozhrania a oprava implementácie rozhrania podľa výsledkov testovania.
5. Spracovanie modelu nasadenia sieťových služieb a definovanie pravidiel prevádzky a údržby vytvorených sieťových služieb.
6. Implementácia zdieľania údajov prostredníctvom vytvorených sieťových služieb v aplikačnom rozhraní IS EZ. 7. Príprava a tlač dokumentácie.

Funkčnosť prepojení

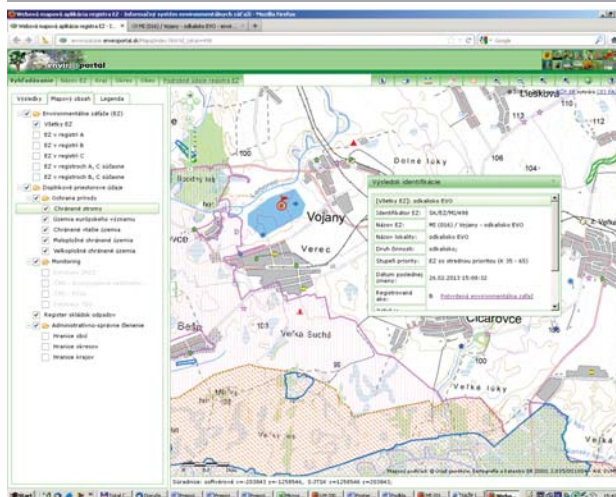
Zatiaľ je plne funkčné prepojenie IS EZ s Registrom skládok odpadu, Digitálnym archívom Geofondu, ČMS – Antropogénne sedimenty zakrytého charakteru starých environmentálnych záťaž, Štátnym zoznamom osobitne chránených častí prírody a krajiny – časť chránené územia, Štátnym zoznamom osobitne chránených častí prírody a krajiny – časť chránené stromy, Sústavou chránených území EÚ – NATURA 2000, Registrom Ramsarské mokrade, UNESCO lokality a Biosférické rezervácie a databázou Technicko-bezpečnostným dohľadom nad vodnými stavbami v SR a Integrovaným monitorováním zdrojov znečistenia. Práce na prepojení Informačného systému prevencie závažných priemyselných havárií a Informačného systému nakladania s ťažobným odpadom prebiehajú a budú ukončené v prvej polovici roku 2014. Úspešným a funkčným prepojením budú splnené okrem iného aj požiadavky Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaž (2010 – 2015).

Ing. Katarína Paluchová,

Ing. Erich Pacola

Slovenská agentúra životného prostredia

Webová mapová aplikácia – zobrazenie prepojenia IS EZ z databázou Integrovaného monitoringu zdrojov znečistenia (IMZZ) pod správou VÚVH. Na obrázku je viditeľná aktívna (zobrazená) aj vrstva Registra skládok odpadu a prvky ochrany prírody a krajiny

SIŽP pokutovala za znečisťovanie ovzdušia a porušenie zákona o odpadoch

Pokuty za 30 850 eur za znečistenie ovzdušia

Slovenská inšpekcia životného prostredia (SIŽP) urobila v prvom polroku 270 kontrol v oblasti ochrany ovzdušia. Inšpektori kontrolovali dodržiavanie zákona o ovzduší, zákona o ochrane ozónovej vrstvy Zeme, zákona o fluórovaných skleníkových plynch a súvisiacich právnych predpisov. Porušenie právnych predpisov zistili pri 52 kontrolách, čo je pätina z celkového počtu. Za prehršky uložili 33 pokút v súhrnnej výške 30 850 eur a 28 opatrení na nápravu. Najvyššiu pokutu, 4 200 eur, uložili spoločnosti Archiv SB v Liptovskom Mikuláši za prekročenie ustanoveného emisného limitu pre dioxíny a furány v spaľovni nebezpečného odpadu. Spoločnosť VS-mont v Lazoch pod Makytou dostala pokutu 3 000 eur za prekročenie projektovanej kapacity náterových látok za rok v lakovni a nevykonala výmenu nasýteného filtra s aktívnym uhlím v potrebných intervaloch. Spoločnosť Matador Industries v Dubnici nad Váhom uložili pokutu v rovnakej výške za prekročenie projektovanej kapacity náterových látok na pracovisku povrchových úprav.

Inšpektori odobrali na 51 kontrolovaných čerpacích staniciach celkovo 115 vzoriek pohonných látok, z ktorých bolo 58 vzoriek benzínu, 48 vzoriek motorovej nafty a 9 vzoriek skvapalneného ropného plynu (LPG). V piatich vzorkách zistili nedodržanie siedmich parametrov a uložili šesť pokút vo výške 4 800 eur. Za nedodržanie zákona o fluórovaných skleníkových plynch uložili sedem pokút v celkovej výške 3 150 eur. Tri pokuty v celkovej výške 2 500 eur uložili inšpektori podnikateľom za nepredkladanie údajov o dovážaných alebo vyrábaných regulovaných výrobkoch (ide napríklad o farby, laky a výrobky na povrchovú úpravu motorových vozidiel) a za nedodržanie hraničných hodnôt pre maximálny obsah prchavých organických látok.

V prvých šiestich mesiacoch roka dostali inšpektori ochrany ovzdušia 43 podnetov od občanov a inštitúcií. Pri desiatich z nich zistili porušenie zákona o ovzduší, pri šiestnástich nie, ostatné sa ešte prešetrujú.

Inšpekcia pokračovala v prvom polroku aj v realizácii projektu Akreditácia meracích skupín SIŽP. Diskontinuálne merania emisií robili inšpektori už podľa zavedeného systému riadenia kvality s novým technickým vybavením mobilných laboratórií. Pri 31 meraniach vykonali 145 technických činností a tri inšpekcie zhody automatizovaných monitorovacích systémov. Zistili spolu 9 prekročení emisných limitov u 6 prevádzkovateľov zdrojov. Projekt, ktorý je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ, sa má ukončiť v budúcom roku.

Pokuty za 82 000 eur v odpadovom hospodárstve

SIŽP urobila v prvom polroku tohto roka v oblasti odpadového hospodárstva 318 kontrol. Inšpektori zistili porušenie právnych predpisov v 108 prípadoch. Uložili za ne 92 pokút vo výške takmer 82 000 eur. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie ustanovení zákona o odpadoch,

zákona o poplatkoch za uloženie odpadu, zákona o obaloch, zákona o perzistentných organických látkach a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov. Najviac kontrol – 108 vykonali u pôvodcov a držiteľov odpadu, pričom porušenie zákona zistili pri 42 z nich. Išlo najmä o kontroly pôvodcov a držiteľov odpadu, prevádzkovateľov zariadení na zber, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu, výrobcov a dovozcov vybraných komodít, kontroly nakladania so starými vozidlami, elektrozariadeniami a elektroodpadom, kontroly cezhraničnej prepravy odpadu a iné. Najvyššiu pokutu, 13 000 eur, uložili spoločnosti Portcom v Humennom, prevádzka Stropkov. Tá ako držiteľ odpadu nepredložila inšpekci na jej vyzbavenie dokumentáciu, týkajúcu sa nakladania s odpadom. Spoločnosť Auto – AZ v Zohore dostala pokutu 7 500 eur za neplnenie niektorých základných povinností prevádzkovateľa zariadenia na zber odpadu, okrem iného tých, ktoré súvisia s evidenciou kovového odpadu. Od fyzických osôb ho v niektorých prevádzkach preberali tak, že namiesto rodného čísla uvádzali v evidencii číslo občianskeho preukazu. Toto porušenie zákona zistili inšpektori aj v spoločnosti Palkov v Bratislave, ktorá si to odniesla pokutou 7 000 eur. Pokutu 5 000 eur uložili spoločnosti Diskont plus v Kalinove za neodstránenie odpadu z obalov, kontaminovaných nebezpečnými látkami, a z kondenzátorov s obsahom PCB v areáli bývalého Zeloprojektu v Ivanke pri Nitre. Obec Bartošovce musela zaplatiť tiež päťtisícovú pokutu za uloženie odpadu na inom mieste, ako to určuje zákon o odpadoch. Inšpektori vykonali v prvom polroku 59 kontrol na základe podnetov a petícií. Porušenie zákona zistili až pri viac ako polovici z nich. Všetky uložené pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu, idú na účet Environmentálneho fondu a späť sa vracajú do oblasti životného prostredia.

Zdroj: SIŽP, odbor komunikácie MŽP SR

Foto: OZ Tatry